

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Z Wiednia. —

Podług Gazety Wiedeńskiej z d. 4. czerwca zawarła administracja finansów za najwyższém upoważnieniem z domami wkselowemi Arnsteina i Eskeles, Geymüller i spółka, M. A. Rothachild i synowie, i S. G. Sina ugodę o pożyczkę dwudziestu i pięciu milionów zł. r. m. k. której odpłata powinna być w przeciągu lat dwudziestu i pięciu w drodze wylosowania, podług załączonego do téjże Gazety planu wylosowania uskuteczniiona.

W c. k. wojsku zaszły następujące odmiany: Posunieni zostali na wyższe stopnie: Na feldmarszałków - lejtnantów, jeneralowie majorowie: Ludwik Rivaira, jeneralny inspektor pułku żandarmów w Lombardii, na swojej posiadzie; i Jan Maryja Narboni; na jeneralów majorów, pułkownicy: Maciej Edelsbacher de Györök, z pułku huzarów Palatyna nro. 12: Józef kawaler Lebzelter, z pułku piechoty księcia Gustawa Wazy nro. 60; Jan Rohr de Rohrau, z pułku piechoty barona Wacquant nro. 62; Józef hrabia Attems, z pułku kirasyjerów księcia Fryderyka Saskiego nro. 3; podkomorzy w służbie czynnej przy Jego Cea. Król. Wysocki dostojnym Wielkim Mistrzu Zakonu Niemieckiego, Arcyksięciu Antonim, na swojej posiadzie; Antoni Franz, z pułku kirasyjerów księcia Fryderyka Saskiego nro. 3; książę Fryderyk Nassauski, z pułku piechoty Arcyksięcia Karola Ferdynanda nro. 51; Władysław hr. na Wrba i Freudenthal z pułku huzarów cesarza Rossyi Mikołaja I. nro. 9; Henryk Flettle de Flettenfeld, z pułku piechoty króla Wilhelma Niderlandzkiego nro. 26; Henryk Hess, z jeneralnego kwatęrmistrzowskiego sztabu, na swojej posiadzie; Krystyan baron de Appel, jeneral-adjutant przy N. Cesarzu i Królu, na swojej posiadzie; i Franciszek hr. Lambert, z pułku ułanów księcia Scharzenberga nro. 2. Pułkownikami, zostali podpułkownicy: Ludwik baron Fels, z pułku piechoty Wielkiego Mistrza Niemieckiego nro. 4, w pułku piechoty księcia Wellingtona nro. 42; Baltazar de Simu-

nich, z pułku piechoty hr. Lilienberg nro. 18, komendantem batalijonu grenadyjerów w pułku; książę Karol Szwarzenberg, z pułku piechoty księcia Wellingtona nro. 42, w pułku piechoty Wielkiego Mistrza Niemieckiego nro. 4; Jan Innershofer de Innhof, z pułku piechoty księcia Wellingtona nro. 42, inspektor nauk w akademii wojskowej w Wiener-Neustadt, w pułku i na swojej posiadzie; Wilhelm hr. Lichnowski, z pułku piechoty księcia Gustawa Wazy nro. 60 i Antoni Szeretem, z pułku huzarów Palatyna nro. 12, obadwa w pułku.

Podpułkownikami zostało 6 majorów; majorami 10 kapitanów i t. d.

Z Pesztu w maju 1834. — W maju 1834 przybił do brzegu Pesztu nowy statek dunajski o dwunastu wiosłach, Tiinde, z żaglami, który hrabia Szczepan Széchényi, powracający z Anglii, kazał tamże dla węgiersko-dunajskiego towarzystwa żeglugi parowej zbudować i tu sprowadzić. Statek ten będzie służył do utrzymania związków pomiędzy Berzaszką i Orsową, dopóty, dopóki ciasne brzegi Dunaju, na owém miejscu niebezpieczne, nie zostaną rozszerzone. Hr. Széchényi, bawiąc w Anglii przez kilka miesięcy, zakupił dla wsparcia żeglugi parowej na Dunaju maszyny parowe i inne narzędzia i aparaty za 100,000 f. s. (1 milion zr. w m. k.) Przed odjazdem swoim (jak mówi *Globe*) miał zaszczyt, iż go jego królewiczowska wysokość, książę Sussex, przyjaciel wspierania kultury krajowej i zagranicznej na obiad zaprosił.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Hiszpanija.

Gazety angielskie zawierają list z Aranjuez z d. 13. maja, donoszący między innymi: Ratyfikacja poczwórnego traktatu do uspokojenia obudwóch królestw półwyspu ze strony jego cesarskiej mości księcia reagenta Portugalii została dzisiaj rano przez posła portugalskiego, p. Sarmento, dworowi Aranjuez i posłom Francyi i Anglii urzędownie udzielona. Odpis traktatu, dołączony do ratyfikacyi portugalskiej zga-

dza się aż do jednego wyrazu, dosłownie z oryginalnym, na który zgodzili się i takowy podpisali pełnomocnicy czterech mocarstw w Londynie. W ratyfikowanym traktacie wymieniony jest przywłaszczyciel jako »książę« ale nie jako »infant« Dom Miguel. Ponieważ ta odmiana nie sprawi wstąpiła w wykonaniu traktatu, przeto zasługuje jedynie na uwagę jako zamiar sposobu myślenia, podług którego jeden brat drugiego uważa.

Messenger donosi: List z Madrytu z d. 14. maja, któryśmy przed 4 dniami odebrali, donosi nam o wzburzeniu, panującym w gwardyi miejskiej. List, którego nam dzisiaj udzielono, wchodzi w tym względzie w niektóre szczegóły, podług których wskutek sporu między służącym margrabiny Goyeneche a żołnierzem milicyi miejskiej, którego źle traktował, został dom tej lady przez kolegów tego żołnierza oblężony.

Gubernator Madrytu, marg. d'Espeja, rozkazał królewskiej gwardyi, rozprószyć gwardyją miejską, oficer królewskiej gwardyi okazał formalny opór i obadwa wojska obchodzili się z sobą po bratersku przy odgłosie: Niech żyje królowa! Niech żyje Izabella! Margrabia odmieniał potem ton, a milicyje miejskie, zatrzymawszy się jeszcze jakiś czas, odciągnęły, dając tym sposobem poznać, że się do jego rozkazów nie stosują. Słychać, że margrabia d'Espeja może być zastąpiony przez Espelatę szwagra p. las Amarillas.

Gazeta Madrycka z d. 21. maja zawiera królewski wyrok z Aranjuez z d. 19., utlumiający cztery dzienniki: *El Universal*, *El National*, *El Eco dela Opinion* i *El Tiempo*, ponieważ te dzienniki, jak dekret wyraża, poczynają rozszerzać nauki, sprzeciwiające się wyraźnie zasadom, zatwierdzonym przez statut królewski.

Gazeta Madrycka z d. 21. donosi dalej: »Generał Rodil zgromadził w d. 16. w Castello Branco wszystko wojsko, pod swojemi rozkazami będące, na którego czele wszedł do Portugalii, i zamyslał działać wspólnie z księciem Terceiry. Główna kwatéra ostatniego była w d. 12. w Auciao, w d. 13. przybył do Rescha, a w d. 14. wszedł do miasta Tomar, które migueliści opuścili. W d. 16. nie było wiadomości ani w Castello Branco ani w Valencia de Alantara, czyli Don Carlos opuścił Chamusca, albo Dom Miguel Santarem. W d. 20. rozszła się wieść w Madrycie, że Dom Miguel wraz z Don Carlosem posunęli się ku granicy hiszpańskiej.

Pięć kolumn ruchomych ściga Merina, który znajdował się ma w okolicy Lerma. W d. 15. maja był ón w Rivilla del Campo, gdzie żądał żywności. Wojsko jego zeszło na 80 jazdy, w najpóźniejszym stanie będących.

Indicateur de Bordeaux donosi z Bajonny d. 22. maja: Zumala careguy ucieka wciąż przed wojskami królowej, i mało potrzeba siły do wypędzenia jego dwóch batalijonów za granicę francuską. Musiały zostawić wszystkę swoją żywność. W niedzielę Zielonych Świątek napadł na nie generał Quesada, i zabrał onym 20 ludzi i wszystkie działa. Duchowni i inni stronnicy Don Carlosa w Nawarze ruszyli ku Bastan.

Portugalija.

Chronica oporska donosi pod d. 14. maja co następuje: »Koimbra d. 8. maja: Cieszą się, iż wpanu mogę donieść, że weszliśmy tu dzisiaj, niedoznawszy żadnego odporu. Właśnie teraz dowiadują się, iż pułkownik Vasconcellos wszedł do Figueira. Niebawem przywrócimy lądem związek z Lizboną.«

Druga sztafeta, która Koimbrę wczoraj wieczorem opuściła, przywozi depeszę, której treść jest następująca: »Vasconcellos wszedł dzisiaj do Figueira. Admiral musi do nas dziś z tego miasta napisać Ze wszystkich stron przybywają licznie zbiegi.« Drugi list z tamtąd w tém samém piśmie brzmi jak następuje: »Powitani wystrzałami, odgłosem dzwonów i wyrażeniami się żywej radości weszliśmy tu wczoraj. Damy ubrane były biało i niebiesko; lud, radością upojony, rzucał się w szeregi wojowników, ścisnął ich jako swoich oswobodzicieli. Od czasu naszego wnijscia, t. j., od poranku dnia dzisiejszego, aż do tej chwili stawilo się nam 60 oficerów, i 6—700 żołnierzy różnej broni, aby służyli pod naszymi chorągwiemi. Dowiadują się w tej chwili, że naraz przybyły pułki 37 jazdy i 52 piechoty. Nasz wielce ukochany generał ma świetną straż honorową z wojsk hiszpańskich, kirasyjerów, ułanów i lekkiej jazdy. Minęło już państwo miguelistów i karlistów; połączone wojska Hiszpanii i Portugalii położą koniec tej igraszce.« Trzeci list donosi, że w Koimbrze znaleziono wiele amunicyi lecz mało żywności.

Courier z dnia 24. maja umieścił z listu z Pernes z dnia 29. kwietnia następujące szczegóły o przybyciu i pobyciu infanta Don Carlosa do Chamusca, niedaleko Santarem: Pernes dnia 29. kwietnia. Donosim wpanu niedawno, że Don Carlos przybył w dniu 19. kwietnia do Chamusca; jeszcze ciągle tam bawi i nie myśli się z tamtąd oddalić. W dniu 25. udał się był

do Santarem, lecz wieczorem znowu powrócił. Słychać powszechnie, że chce przekonać Dom Miguela, że jego przeciwnicy są przerażeni i że bez zewnętrznej pomocy nie będzie w stanie utrzymać się przeciwko nim; dla tego proponuje, aby Dom Miguel zebrał wszystkie swoje siły i z niemi wszedł do Hiszpanii, gdzie się spodziewa skutku, i przyrzeka mu, że, skoro osiedzie na tronie hiszpańskim, pośle dostateczną siłę wojska, aby Dom Miguela znowu osadzić na tronie Portugalii. Chociaż nie mogą ręczyć za prawdę tej wieści, wszelako nie uważam jęj za bezzasadną; muszę atoli uczynić uwagę, że na teraz nie ma najmniejszego podobieństwa, aby Dom Miguel przystał na tę propozycją. Zważywszy charakter Dom Miguela, nie mię niebędzie dziwiło, że, jeżeli przyjdzie do ostateczności, połączy się z Don Carlosem ze swoimi do rozpacz przywiedzionymi stronnikami; atoli Portugalczyey taki mają wstręt ku Hiszpanom, że opuściłaby go większa część wojska, gdyby ten plan chciał wykonać, a wojsko jego takby się zmniejszyło, że nie mógłby się odważyć na pochód do Hiszpanii. Po stronnikach Don Carlosa, których ma przy sobie, nie można się wielkiej pomocy spodziewać, ponieważ ich liczba, wraz z 30 dobrze oporzędanymi jeźdźcami nie wynosi 12 do 14000 ludzi, których trzecią część wynoszą oficérowie. —

Jazda jego jest dosyć porządna, lecz piechota jest w nędznym stanie. Wojsko to pobiera żywność od władz portugalskich, lecz te są niezmiernie oszczędne a położenie ich będzie bardzo nieszczęśliwe, gdy się ich fundusze wyczerpają. W ucieczce z Guarda do Abrantes utracili prawie wszystkie swoje tabory; większa część nic nie ocalała, jak tylko suknie, które mieli na sobie, i mieli się za szczęśliwych, że mogli ocalić życie. Don Carlos z trudnością sam uciekł z Guarda i utracił swoje tabory, między którymi znajdowały się kosztowne przedmioty, mianowicie także znaczne summy pieniężne. Ponieważ utracił wszystkie swoje powozy, musiał z małżonką swoją i dziećmi uciekać na koniu do Abrantes.

Wielka Brytania i Irlandya.

Najnowszy dziennik *Galignani's Messenger* z d. 28. maja umieszcza wyimki z gazet londyńskich z d. 26. maja: Najważniejszymi są w tych numerach różne doniesienia o niesnaskach w ministeryjum angielskim względem użycia dochodów kościoła irlandzkiego. Listy prywatne mówią, że d. 26. wieczorem panowała opinija, iż pomieniona różnica zdań nie sprawi na teraz odmiany w gabinecie, a gdyby nawet

nastąpiła, ograniczyłaby się na rezygnacyi sekretarza stanu do osad, pana Stanley, który, jak słychać, obowiązał się publicznie, że nie zezwoli na użycie własności kościoła na inne jak tylko na kościelne cele. *Courier* pisze: Rezolucya pana Ward, która jutro ma być na obrady wniesiona, objaśni rzecz i okaże rzetelność i szczeróść rządu i postanowienie, że nie chce tego pytania odkładać. Rzeczona rezolucya brzmi w sposobie następującym: »Protestancka biskupia hierarchija w Irlandyi przewyższa duchowne potrzeby protestanckich mieszkańców; ponieważ należy do rządu, urządzić podział w sposobie, jaki parlament oznaczy, przeto izba jest tego zdania, aby świecka posiadłość kościoła irlandzkiego, jak jest teraz prawnie ustanowiona, była zmniejszona.« *Sun* wyraża się w tej mierze: »Dziennik *Times* odkrył nakoniec, co publiczność już dawno wiedziała, a lord J. Russel przeszło od miesiąca oświadczył, mianowicie, że zachodzą różnice zdań w gabinecie względem użycia zbytecznych dochodów kościoła irlandzkiego. Byłoby nam przykro, gdyby dwaj zręczni i pożyteczni członkowie gabinetu, różniący się w tej mierze od swoich towarzyszy, poczytywali się być obowiązani, złożyć swoje urzędy. Wystąpienie ich byłoby stratą dla gabinetu, lecz zupełne utracenie publicznego zaufania byłoby jeszcze większą i nienagrodzoną stratą. Kościół musi być reformowany i wszystkie zbyteczne dochody muszą być na prawdziwie narodowe cele użyte; żadne ministeryjum, które się temu sprzeciwia, ani się miesiąca nie utrzyma. Niczego się nie obawiamy dla rządu, który się chwycił tej strony. Mówiono o wnijsciu pana Peel do ministeryjum, i słychać, że książkę Richmond przeszedł z panem Stanley i Sir J. Graham do opponentów.«

Jak słychać, hrabia Medem, który umieszczony był przy poselstwie w Paryżu, mianowany jest tymczasowie ces. rossyjskim sprawującym interesa na król. angielskim dworze. Następcą księcia Lieven w jego wysokim dyplomatycznym poselstwie naznaczają hrabiego Orłowa.

Jak wiadomo, mówił niedawno p. O'Connell bardzo umiarkowanie o stosunkach irlandzkich. Pismo dublińskie utrzymuje teraz, że o zbliżeniu się przez tę mowę agitatora do ministrów wie co następuje: Lord Ebrington i Sir Francis Burdett odwiedzili w d. 7. lorda Grey i zwrócili jego uwagę na pomyslnie nadzieje, jakie owa mowa sprawiła względem załatwienia irlandzkiego pytania o dziesięcinach. Inna osoba do tego upoważniona odwiedziła

pana O'Connella. Skutek tych komunikacyj był ten, że rzeczony gentleman okazał gotowość, wszystkiemi w mocy swojej będącemi środkami przyczynić się do uspokojenia Irlandyi. Warunki, które położył, były: użycie dochodów kościoła na inne, nie kościelne, cele, reforma gmin i porównanie administracyi sprawiedliwości w Anglii i Irlandyi.

Francyja.

Król postanowieniem swoim z dnia 25. maja mianował pana Rozet, adwokata przy królewskim sądzie paryzkim, prefektem w Aveyron, w miejsce pana Guizard.

Marszałek minister wojny wydał rozkaz, który wszystkim dowodzącym jenerałom lejtnantom, gdyby spokojność publiczna zagrożona była kary godnymi zabiegami, daje prawo rozporządzenia częścią lub wszystkimi urlopowanymi wojskowymi, bez odniesienia się.

P. Dupin, jak *Messenger* donosi, opuścił w d. 20. maja pałac prezydenta izby deputowanych, i w dniu 24. wieczorem pojechał do Anglii, gdzie ma zabawić miesiąc.

Courier de Lyon czyni uwagę pod dniem 21. maja: Godne oplakania rozwiązanie pytania w izbie deputowanych względem wynagrodzenia mieszkańcom Lugdunu, wydaje już swoje owoce. Już zaniesiono kilka prawnych żądań przeciwko rządowi, który poradnicy ofiar naszych rozruchów ciągle za jedynie odpowiedzialny uważają. Niektórzy robią sobie pretensyje wraz do rządu i miasta. Zdanie sądów, jak zapewnijają, jest jednomyślne, odrzucić zastosowanie ustawy z Vendemiere, i zniszczenia, uczynione przez wojsko i artyleryją, uważać za zabranie własności w interesie publicznego pożytku, który, wedle konstytucyi, obowiązuje rząd wynagrodzić tych, którzy przez to ucierpieli.

Dziennik *Garde National de Marseille* donosi z Malty: Angielska flota stoi tu na kotwicy. Jest ona pod dowództwem admirała Josiach Rowley i odptynie za 5 lub 6 dni. Składa się zaś z okrętów następujących: Caledonija o 120 działach (okręt admirałski) i Brytanija o 120, Thunderer o 84, Malabar o 74, Edinburgh o 74, Talavera o 74, Alfred o 50 i Scout o 20.

Messenger proponuje w obszernym artykule, postawić posąg jenerala Lafayette na kolumnie, mającej być wzniesioną na placu Bastyli, i rzuci rządowi, aby przy tém życzeniu obywateli zrobił inicjatywę. Inny dziennik chce wiedzieć, że rząd ma zamiar, z powodu uroczystości dorocznej trzech dni, ułożyć w tym względzie projekt do ustawy.

Journal des Debats gani zamiar króla Belgów obrania sobie następcy i związania tym sposobem na przyszłość Belgijum ostateczném głosowaniem izb obudwóch. Ma on nadzieję, że zamiar ten jest jedynie hipotezą, albowiem ta rzecz dałaby powód do ostrych rozpraw.

Belgijum.

W Bruxelli rozeszła się wieść, że król zamysła przelożyć izbom ustawę, oznaczającą następcę tronu, gdyby nie miał następcy z linii męzkiej.

W dniu 23. przywieziono zwłoki następcy tronu z Laeken do Bruxelli. Nazajutrz odprawiono żałobne nabożeństwo w kościele Ś. Guduli. Pełnomocni ministrowie królów angielskiego i pruskiego; sprawujący interesa Austrii i Francyi, sekretarz francuzkiego poselstwa, książę Aremberg, ministrowie, sąd kassacyjny, wysoki sąd wojskowy, senatorowie, członkowie i obadwaj wice-prezycenci izby reprezentantów, gubernator prowincyi Brabanckiej i burmistrz Bruxelli znajdowali się na tej uroczystości. Arcybiskup Mechlénski, otoczony licznem dachowieństwem, przyjął u drzwi kościoła śmiertelne szczątki księcia, przyprowadzone w orszaku pogrzebowym z królewskiego pałacu. Po nabożeństwie, oficérowie, którzy trunę niesli, spuścili ją do grobu i na kamieniu, który go przykrywa, położono pieczęć.

W dniu 25. przyjmował król deputacyją izby reprezentantów, która mu podała adres żal wyrażający. Król dziękował, lecz już po pierwszych słowach tak był wzruszony, że nie mógł dalej mówić. Przeszedłszy cokolwiek do siebie, oznajmił depntacyi, że królowa całkiem jest boleścią ściśniona, i w końcu wyrzekł nadzieję, że opatrzność Belgijum nie opuści.

Niemcy.

Gazety sztutgardzkie donoszą z dnia 29. maja: Dzisiaj rano o godzinie 6. wyjechała królowa jej mość z księżniczką Augustą i orszakiem z tąd do Karlsbadu, dla używania tamecznych wód.

Kraków.

— Dnia 24. maja. —

Jakkolwiek układ handlowy z dostojnym rządem Królestwa Polskiego, na lat ośm zawrzeć się mający, już blizkim jest końca; gdy jednak zwyczajne formy ratyfikacyi nie dozwolą go wprowadzić w wykonanie przed dniem 1szym czerwca, rząd nasz odebrał wiadomość, że komisyja rządowa przychodów i skarbu reskryptem z dnia 17. b. m. i r. do l. 37,965 upowa-

żniła komory pograniczne, jakoteż komorę główną Kraków, aby wszystkie wyroby i surowe płody tutejszego kraju, według zasad dawnego układu, do Polski dopóty ekspedycyowały, dopóki nowy po onego zatwierdzeniu w wykonanie wprowadzonym nie zostanie; o czém się handlującą publiczność uwiadamia. (Gaz. Kr.)

Królestwo Polskie.

Z urzędowego komissji rządowej spraw wewnętrznych, duchownych i oświecenia publicznego uwiadomienia o ustanowionym terminie stałym na dzień 15. czerwca każdego roku (o czém w urze. przeszł. (68.) Gaz. n. pod rubryką »Wiadomości handlowe itd.« pokrótce donieśliśmy), przytaczamy dodatkowo następujące szczegóły: Targ ten trwać ma dni cztery, ważenie wełny będzie miało miejsce na trzy dni przed rozpoczęciem targu. — Wełnę potrzeba starannie myć i ostrożnie pakować, bez targania run; odrzucać osobno braki, kudły żółte i tym podobne. Gdy zaś wełna tutejsza w najznaczniejszej części na handel zewnętrzy bywa przeznaczona, przeto ostrzega się, iż wantuchy czyli worki do wełny ani łatane, ani na zewnątrz szyte być nie powinny, gdy wrazie wysółki za granicę trudność z tego powodu doświadczona być może, wzniesając u obcych pod względem policyi lekarskiej obawę, czyli wełna nie została w drodze przepakowana, lub inną, z niezdrowych owiec pochodzącą, zastąpioną.

Rossyja.

N. cesarz jmc rozkazał, aby znamienitemu rossyjskiemu poecie, rzeczywistemu radcy stanu Żukowskiemu, który położył zasługi około wychowania jego cesarzowickiej wysokości Wielkiego Księcia następcy tronu, płacono rocznie po 3000 rubli srebrem, i to dożywotnie, ze skarbu państwa.

— Z Odessy. —

Journal d'Odessa z dnia 15. (27.) maja r. b. donosi: Marszałek Marmont wyjechał dziś rano z generałem hr. Witt do wojskowych kolonij w gubernii chersońskiej, zkąd za kilka dni powróci.

Do Odessy nadeszła wiadomość w d. 9. z. m. o przybyciu austrijackiego statku parowego do Galaczu.

Celem rozmnożenia i ulepszenia stadnin w Nowej Rossyi, zaprowadzone będą za najwyższem upoważnieniem, w mieście Chersonie wyścigi konne podług prawideł, przestrzeganych dotąd w nowych guberniach nowo-rossyjskich. Dzień 22. maja przeznaczony jest na tegoroczne wyścigi.

Wiadomości handlowe i przemysłowe.

(Nieurzędowe.)

Lwów. — Na targu tygodniowym w poniedziałek dnia 9. czerwca było 160 wołów. Płacono za sztukę po 63 do 86 zr. w. w.; z tych jedna mogła wydać mięsa 12 1/2 do 15, 10ju 1 1/2 do 2 1/2 kamieni.

Zaleszczyki d. 6. czerwca 1834. Od ostatniego doniesienia mego (obacz Ner 57. Gaz. Lwow.) następujące artykuły Dniestrem spławiono: Dnia 3. maja odpłynął zaleszczycki kupiec z dwoma próżnemi, 30 łokci długimi, a 14 łokci szerokiemi, galarami, zbudowanemi w Maryjampolu, do Rossyi, na które miał w Oknie, w cyrkule czerniowieckim, brać zboże.

Dnia 12. maja puścił się kupiec zaleszczycki z trzema w Dowhiem zbudowanemi, również 30 łokci długimi a 14 szerokiemi galarami, do Rossyi, na które miał brać zboże w Doroszoutz na Bukowinie.

Dnia 17. maja przechodził tędy rossyjski kupiec chocimski z trzema galarami, ładownemi 150 korcami żyta i 50 korcami owsa, który się zatrzymał w Dzwiniacze naprzeciw Zaleszczyk i, wzięwszy na nie 300 korcy żyta i 450 korcy pszenicy, sprowadzonych z Bukowiny, odpłynął do Rossyi.

Dnia 19. maja przybył tu rossyjski mohilewski kupiec z jednym w Maryjampolu zbudowanym galarem i dwoma starými łyżwami, a wzięwszy na nie 500 korcy żyta i 125 korcy pszenicy, puścił się do Rossyi.

Dnia 21. maja popłynął rossyjski chocimski kupiec z czterema w Haliczu zbudowanemi, 32 łokci długimi, a 14 do 15 łokci szerokiemi galarami, do Rossyi; na każdy z nich wzięto w Horodnicy 400 korcy żyta i pszenicy.

Dnia 22. maja popłynął rossyjski kamieniecki kupiec z jednym w Haliczu zbudowanym, 28 łokci długim, a 12 do 13 szerokim galarem; naładowawszy nań w Dzwiniacze 500 korcy z Bukowiny sprowadzonej pszenicy, do Rossyi.

Dnia 23. maja przybył tutaj zaleszczycki kupiec z trzema w Maryjampolu zbudowanemi, 30 łokci długimi, a 15 łokci szerokiemi galarami; na jednym z nich znajdowało się 200 korcy żyta i tyleż hreczki; dwa inne zaś wzięły w Dzwiniacze 500 korcy żyta i 500 pszenicy. Wszystkie odeszły do Rossyi.

Dnia 24. maja odpłynął z tad kupiec kamieniecki z jednym w Haliczu zbudowanym galarem, ładownym 400 korcy żyta i 100 korcy pszenicy, i z jedną w Zaleszczykach z drzewa

dębowego zbudowaną pletwą przewozową, mieszczącą 110 korcy żyta, do Rosyi.

Tak zboże ozime jako i jare, które się pokazało, uciérpiało bardzo przez nadzwyczajną posuchę, a lubo niedawno dęszcz całą dobę padał, przecie nie wiele to zbożu pomogło, ponieważ nieustanny wiatr wysuszył zupełnie ziemię, a przejmujące zimno, które po tém nastąpiło, wstrzymało wegetacyję. Nie można sobie zatem ani ze zboża, ani z siana wiele obiecywać.

Stanisławów d. 8. czerwca. Na tutajszym jarmarku było do 3000 wołów. Ceny były prawie takie same, jak w Wojniłowiu, gdzie daleko lepiej płacono, jak w Ołomuńcu. Kupowano tu na sposób ołomuniecki, iż kupcy po kupnie dzielili się, lub w kompanii w drogę wysłali, ażeby zmniejszyć konkurencyję kupujących. Okazuje się potrzeba, ażeby mniej wołów zimowano w Galicyi. Chów bydła w niemieckich krajach tak mocno się wzniósł, iż pomimo nieprzepełnionych targów w Ołomuńcu, mało kupują, czyli nie potrzebują, osobliwie Czechy w tym roku mocną różnicę zrobiły dotąd bardzo mało kupując. Pokąd nie zmniejszy się liczba kupujących woły na stajnie, potąd zagraniczny wół będzie drogi, gdyż otwiera się na niego potrzeba ołomuniecka i krajowa, gdzie więcej zostaje, jak tam idzie; z tąd konsekwencyja, iż są droższe, jak na wiosnę, gdyż wtedy wszystkie stajnie w ciągu jednego, lub dwóch miesięcy sprzedają się, a zatem mięsa większy dostatek, jak potrzeba. Gdyby w kraju każdy obywatel zamiast 100 wołów postawił 40 na wypasie, wziąłby nieochybnie tyle za zimowlę 40 wołów, ile teraz bierze za 100; tym jednym tylko sposobem można będzie przyjść do tego, aby wół spadł z tak wysokięj ceny za granicą. Dwa lata dosyć doświadczenia dać powinny. W roku 1833 albo nie brano za zimowlę, lub bardzo mało; tego roku mniej wołów zimowano, jak w przeszłym, jednak jeszcze więcej, jak konsumencyja potrzebuje, i dla tego, chociaż za zimowlę zostało, jednak rzadki wypadek, by odpowiedziało kosztom. Jeżeli będzie kraj utrzymywać tyle, ile konsumujący potrzebują, obydwom stronom dogodzi się. Weźmy przykład z jarmarku wojniłowskiego: zwykle bywało 10, 12 do 14,000 wołów; najczęściej każdy narzekał, bo ci, co kupili, nie mogli zarobić dla przepełnionych targów w Ołomuńcu, sprzedający zaś skarżyli się na taniość; tego roku nie było 2000 wołów; płacono drogo w proporeyi

ceny ołomunieckiej, ale że mało poszło prosto do Ołomuńca, więc i ci, co drogo zapłacili, zarobili, i ci, co do paszy kupili, mają widoki zarobku, bo tylko tyle jest w paszach, ile prawdziwa potrzeba wymaga. O tój prawdziwie łatwo przekonać się można, i chociaż gorzełbi przybyło, chociaż dla uprawy pół każdy stara się więcej trzymać bydła, jednak z lepszym zyskiem będzie, gdy kraj mniej wołów na wywarach wypasać będzie, a dla uprawy roli chów bydła zaprowadzony zniży ceny bydła zagranicznego, które zazwyczaj drogie. — (Do tego dodaje Redakcyja, że zbywając brahę obrócić można na hodowanie owiec, których chów się teraz z widocznym zyskiem dla gospodarstwa rozszerza.)

Nowy Sącz d. 6. czerwca. Na dzisiajszym targu naszym płacono za korzec pszenicy 7 zr. 15 kr.; żyta 5 zr. 45 kr.; jęczmienia 5 zr.; owsa 4 zr.; ziemniaków 1 zr. Cetrar siana 3 zr. Garniec okowity na 30 grad. 1 zr. 6 kr. w. w. Na zboże nie ma znacznego pokupu; równie i wódka nie drożeje, bo jęj mało wywożą, a kartosli jeszcze dosyć jest zapasów.

Chociaż cały przeszły miesiąc był bardzo suchy, przecieź oziminy dosyć pięknie stoją. Wiosienne zasiewy tylko dla braku dęszczu wiele uciérpiały, a szczególnie późniejsze.

(Journal d'Odessa.) Ceny zboża i innych plodów i wyrobów dnia 30. maja w Odessie:
Czterwert pszenicy miękkiej 1go gatunku 22 1/2 do 23 1/2 rubl. ass.; dobrej 21 do 21 1/2 rubl. ass.; 2go i 3go gatunku 18 do 19 rubl. ass.; pszenicy twardej 1go gatunku 26 do 27 rubl. ass.; dobrej 23 1/2 do 24 1/2 rubl. ass.; kukurudzy 19 do 20 rubl. ass.; żyta 22 do 22 1/2 rubl. ass.; jęczmienia różnego gatunku 14 do 15 rubl. ass.; owsa 15 do 16 rubl. ass.

WIDOWISKA we LWOWIE.

Teatr niemiecki. — Dziś: W teatrze letnim, w ogrodzie pojezuickim (jeżeli pogoda pozwoli) dane będzie na dochód panów Binder i Gaurier przedstawienie sztuki, pod tytułem: *Die Bestürmung der Festung Xiopolibolemaserwoladi, oder: Darum keine Feindschaft, z pantomimą, dyalogiem, ogniem sztucznym i ewolucyjami; przedtém: Das Fest der Handwerker, krotoprzedtém: Das Fest der Handwerker, chwila w 1 akcie.* — W przypadku niepogody dana będzie w teatrze miejskim wielka hołmienna opera we 3 aktach, pod nazwą: *Die Braut, oder: Verfolgung und Edelmuth.*

Teatr polski. — Juuro: *Piękność zguwa*, dramat w 5 aktach.